

DŽEFRI ARČER

Surova osveta

Preveo
Marko Mladenović

Laguna

Naslov originala

Jeffrey Archer
A PRISONER OF BIRTH

Copyright © Jeffrey Archer 2008
First published 2008 by Macmillan an imprint of Pan Macmillan Ltd.
Translation Copyright © 2009 za srpsko izdanje, LAGUNA

Džonatanu i Merion

IZJAVE ZAHVALNOSTI

Želim da zahvalim sledećim ljudima na dragocnim savetima i pomoći u vezi s ovom knjigom:

Državnom tužiocu, poštovanom Majklu Belofu, Kevinu Robinsonu, Sajmonu Bejnbridžu, Rouzi de Kursi, Meri Roberts, Alison Prins i Biliju Litlu (zatvor Vajtmur, zatvorenik BX7974, koji je diplomirao muziku na koledžu Viktorija i završio prirodne nauke, a studira društvene nauke, socijalnu politiku i kriminologiju).

PROLOG

„DA“, REKLA JE BET.

Trudila se da deluje iznenađeno, ali nije bila odviše uverljiva jer je odlučila da će se njih dvoje venčati još kada su išli u srednju školu. Međutim, zapanjila se kada je Deni usred punog restorana kleknuo na jedno koleno.

„Da“, ponovila je Bet i ponadala se da će on ustati pre no što svi u prostoriji budu prestali da jedu i okrenu se da zure u njih. Ali, Deni se nije ni pomerio. Ostao je na jednom kolenu i, poput mađioničara, niotkuda stvorio malenu kutiju. Otvorio ju je i otkrio jednostavan zlatni prsten s jednim jedinim dijamantom, koji je bio daleko veći no što je Bet očekivala – premda joj je brat već rekao da je Deni na prsten potrošio dve mesečne plate.

Kada je konačno ustao s kolena, Deni ju je ponovo iznenađio. Istog trena počeo je da otkucava broj na svom mobilnom. Bet je dobro znala ko će biti na drugom kraju linije.

„Pristala je!“, trijumfalno je obznanio Deni. Bet se smešila dok je držala dijamant na svetlosti kako bi ga pažljivije pogledala. „Što nam se ne pridružiš?“, dodao je Deni pre no što je stigla da ga zaustavi. „Sjajno, naći ćemo se u vinskom baru nedaleko od Fulam rouda – onom u kom smo bili prošle godine posle utakmice sa Čelzijem. Vidimo se tamo, družite.“

Bet se nije bunila; na kraju krajeva, Barni nije samo njen brat već i Denijev najstariji prijatelj, i on ga je verovatno već pitao da mu bude kum.

Deni je isključio telefon i zatražio račun od konobara koji je prolazio. Užurbano im je prišao šef sale.

„Kuća časti“, rekao je i uputio im srdačan osmeh.

Biće to noć iznenađenja.

Kada su Bet i Deni ušli u *Danlopov grb*, zatekli su Barnija za stolom u uglu s bocom šampanjca i tri čaše.

„Sjajne vesti“, rekao je pre no što su seli.

„Hvala, družo“, zahvalio je Deni dok se rukovao sa prijateljem.

„Već sam javio čaletu i kevi“, dodao je Barni, uz prasak izvađio čep i napunio tri čaše za šampanjac. „Nisu delovali previše iznenađeno, ali to je ionako najgore čuvana tajna u Bou.“

„Nemoj mi reći da će nam se i oni pridružiti“, iznenadila se Bet.

„Nema šanse“, kazao je Barni dok je podizao čašu, „ovog puta imate samo mene. Za dug život i da *Vest Hem* osvoji prvenstvo.“

„Pa, bar jedno od to dvoje je moguće“, rekao je Deni.

„Mislim da bi se ti oženio *Vest Hemom* kada bi mogao“, kazala je Bet i nasmešila se bratu.

„Mogao bih i gore da prođem“, primetio je Barni.

Deni se nasmeja. „Do kraja života ću biti u braku s oboje.“

„Sem nedeljom po podne“, podsetio ga je Barni.

„A možda ćeš čak i nekoliko nedelja po podne morati da žrtvuješ kad budeš preuzeo tatin posao“, rekla je Bet.

Deni se namršti. Otišao je kod Betinog oca na pauzi za ručak i zatražio dozvolu da se oženi njegovom kćerkom – u Ist endu neke tradicije teško iščekavaju. Gospodinu Vilsonu nije moglo biti draže što će mu Deni postati zet, ali je rekao da se predomislio u vezi s nečim. Deni je mislio da su se u vezi s tim već saglasili.

„A ako misliš da ću te zvati 'gazda' kad budeš preuzeo posao od mog matorog“, prekinuo ga je Barni, „to možeš da zaboraviš.“ Deni ništa nije rekao.

„Je li to onaj ko mislim da jeste?“, upitala je Bet.

Deni pažljivije osmotri četvoricu muškaraca koji su stajali za šankom. „Svakako liči na njega.“

„Liči na koga?“, upita Barni.

„Na glumca koji igra dr Beresforda u *Receptu*.“

„Lorens Devenport“, prošaputala je Bet.

„Uvek mogu da odem i zatražim mu autogram“, rekao je Barni.

„Ne dolazi u obzir“, kazala je Bet. „Iako mama ne propušta nijednu epizodu.“

„Mislim da ti se sviđa“, primetio je Barni i dopunio čaše.

„Ne sviđa mi se“, rekla je Bet malo glasnije, zbog čega se jedan od muškaraca za šankom okrenuo. „A osim toga“, dodala je svom vereniku uz osmeh, „Deni je daleko zgodniji od Lorensa Devenporta.“

„Samo ti sanjaj“, kazao je Barni. „Samo zato što se dečko za promenu obrijao i oprao kosu, seko, ne znači da će mu to preći u naviku. Nema šanse. Samo ne zaboravi da ti budući muž radi u Ist endu, a ne u Sitiju.“

„Deni bi mogao da bude sve što poželimo“, rekla je Bet i uzela ga za ruku.

„Kao šta, seko? Tajkun ili tupadžija?“, pitao je Barni i pljesnuo Denija šakom po ruci.

„Deni ima planove za radionicu koji će te...“

„Psst“, učutka ga Deni i dopuni prijatelju čašu.

„I bolje da ih ima, jer nije jeftino venčati se“, konstatovao je Barni. „Za početak, gde ćete živeti?“

„Odmah tu iza ugla prodaje se stan u suterenu“, rekao je Deni.

„Imate li dovoljno love?“, pitao je Barni. „Jer suterenski stanovi nisu jeftini, čak ni u Ist endu.“

„Uštedeli smo dovoljno da položimo kaparu“, kazala je Bet, „a kada Deni bude preuzeo od tate...“

„Popijmo u to ime“, predložio je Barni, samo da bi otkrio kako je boca prazna. „Bolje da naručim novu.“

„Ne“, odlučno je rekla Bet. „Moram ujutru na vreme da stignem na posao, čak iako ti ne moraš.“

„Do đavola s tim!“, ljutnuo se Barni. „Sestrica mi se ne veri svaki dan za mog najboljeg pajtaša. Još jednu bocu!“, uzviknuo je.

Barmen se nasmešio i izvadio drugu bocu šampanjca iz frižidera ispod šanka. Jedan od muškaraca koji su stajali za šankom pogledao je etiketu. „*Pol Rodžer*“, promrmljao je pre no što je glasno dodao: „Tračiš ga na njih.“

Barni je skočio, ali ga je Deni istog trena povukao natrag.

„Ne obraćaj pažnju na njih“, rekao je, „nisu toga vredni.“

Šanker brzo priđe njihovom stolu. „Da ne pravimo gužvu, momci“, rekao je kad je izvadio čep. „Jedan od njih slavi rođendan i, da budem iskren, mislim da su previše popili.“

Dok im je šanker punio čaše, Bet pažljivije pogleda četvoricu muškaraca. Jedan on njih zurio je u nju. Namignuo joj je, otvorio usta i jezikom oblizao usne. Bet se brzo okrenula natrag i odahnula što Deni i njen brat ćaskaju.

„Kuda ćete na medeni mesec?“

„U Sen Trophe“, rekao je Deni.

„Za to ćete morati malo da se isprsite.“

„I ovoga puta te ne vodimo“, kazala je Bet.

„Kurva izgleda sasvim pristojno dok ne otvori usta“, rekao je glas za šankom.

Barni ponovo skoči i otkri da dvojica od njih izazivački zure u njega.

„Pijani su“, primetila je Bet. „Jednostavno ne obraćaj pažnju na njih.“

„Ne znam“, dodao je drugi muškarac. „Ponekad mi se baš dopada da kurvi usta budu otvorena.“

Barni je dograbio praznu bocu i Deni je morao da upotrebi svu snagu kako bi ga zadržao.

„Hoću da idem odavde“, odlučno je rekla Bet. „Neću da mi gomila snobova iz državnih škola upropasti veridbenu zabavu.“

Deni je odmah skočio, ali je Barni samo sedeo i pio šampanjac. „Hajde, Barni, idemo odavde pre no što budemo učinili nešto zbog čega ćemo zažaliti“, rekao je Deni. Barni nerado ustade i krenu za prijateljem, ni u jednom trenutku ne skidajući pogled s četvorice muškaraca za šankom. Bet je bilo drago što su im ovi okrenuli leđa i naizgled se udubili u razgovor.

Ali u trenutku kada je Deni otvorio zadnja vrata, jedan od njih se okrenuo. „Odlazite?“, pitao je. Zatim je izvadio novčanik i dodao: „Kada budete završili s njom, mojim prijateljima i meni ostalo je taman dovoljno za redaljku.“

„Mnogo sereš“, reče Barni.

„Zašto onda ne izađemo da to rešimo?“

„Samo izvoli, Seronjo“, procedi Barni, a Deni ga izgura na uličicu pre no što je stigao da kaže još nešto. Bet je zalupila za njima vrata i zakoračila na uličicu. Deni je čvrsto držao Barnija za lakat, ali nisu odmakli ni nekoliko koraka pre no što ga se ovaj oslobodio. „Hajde da se vratimo i naučimo ih pameti.“

„Ne večeras“, rekao je Deni. Nije ispuštao Barnijevu ruku i nastavio je da vodi prijatelja uličicom.

Kada je stigla do glavne ulice, Bet je videla da tamo, s rukom iza leđa, stoji čovek koga je Barni nazvao Seronjom. Cerio joj se i opet počeo da oblizuje usne, baš kada se njegov prijatelj užurbano pojavio iza ugla, blago zadihan. Bet se okrenula i videla svog brata koji je stajao raširenih nogu i nije nameravao da uzmakne. Smešio se.

„Vratimo se unutra!“, viknula je Bet Deniju, da bi videla kako dvojica muškaraca koji su stajali za šankom sada stoje na vratima i preprečuju put.

„Ko ih jebel!“, opsovao je Barni. „Vreme je da pokažemo ovim skotovima.“

„Ne, ne!“, preklinjala je Bet, kada jedan od muškaraca jurnu uličicom prema njima.

„Ti uzmi Seronju“, rekao je Barni, „a ja ću se postarati za ostalu trojicu.“

Bet je užasnuto posmatrala kako Seronja upućuje udarac koji je zakačio Denija po ivici brade i od koga se ovaj zateturio unazad. Oporavio se na vreme da blokira naredni udarac, fintirao, a potom zadao jedan koji Seronja nije očekivao. Pao je na jedno koleno, ali se brzo pridigao i ponovo zamahnuo na Denija.

Pošto se činilo da preostala dvojica muškaraca koji stoje kraj zadnjih vrata ne žele da se mešaju, Bet je pretpostavila da će se tuča prilično brzo završiti. Mogla je samo da gleda kako njen brat zadaje drugom muškarcu aperkat čijom ga je silinom gotovo nokautirao. Dok ga je čekao da ustane, Barni je doviknuo Bet: „Učini nam uslugu, seko, i zaustavi taksi! Ovo neće dugo trajati, a onda moramo da se izgubimo odavde.“

Bet je preusmerila pažnju na Denija kako bi se uverila da je savladao Seronju. Ovaj je ležao na zemlji raširenih nogu i ruku, a Deni na njemu i očigledno gospodario situacijom. Obojicu ih je još jednom pogledala pre no što je nevoljno poslušala brata. Otrčala je uličicom, izašla na glavnu ulicu i potražila taksi. Čekala je samo dva-tri minuta pre no što je primetila poznati žuti znak s natpisom *SLOBODNO*.

Bet je zaustavila taksistu kada se čovek koga je Barni oborio teturajući provukao pored nje i nestao u noći.

„Kuda, srce?“, upitao je taksista.

„Bejkon roud, Bo“, rekla je Bet. „A dvojica mojih prijatelja pridružiće nam se svakog trena“, dodala je i otvorila zadnja vrata.

Taksista je pogledao u uličicu preko njenog ramena. „Mislim da njima neće trebati taksi, srce“, rekao je. „Da su to moji prijatelji, ja bih zvao hitnu pomoć.“

PRVA KNJIGA

SUĐENJE

1.

„NISAM KRIV.“

Deni Kartrajt osećao je kako mu se noge tresu kao što su mu se ponekad tresle pred prvu rundu bokferskog meča koji zna da će izgubiti. Sudijin pomoćnik zabeležio je izjašnjavanje o optužbi, pogledao u Denija i rekao: „Možete sestiti.“

Deni se skljkao na stoličicu u sredini pregratka za optuženog i odahnuo što se prva runda završila. Pogledao je u sudiju koji je sedeo na naspramnom kraju sudnice na zelenoj kožnoj stolici visokog naslona nalik na presto. Pred njim se nalazio dugačak sto od hrastovine prekriven parničkim dokumentima u fasciklama i beležnica otvorena na praznoj stranici. Sudija Sakvil pogledao je u Denija i izrazom lica nije pokazivao ni odobravanje ni negodovanje. Skinuo je s vrha nosa naočari sa staklima u obliku polumeseca i zapovednički rekao: „Uvedite porotu.“

Dok su svi čekali da se pojavi dvanaestoro muškaraca i žena, Deni se trudio da upije nepoznate prizore i zvuke sudnice broj četiri Vrhovnog krivičnog suda Engleske. Pogledao je u dvojicu muškaraca koji su sedeli za naspramnim krajevima stola koji mu je opisan kao advokatski. Njegov mladi advokat Aleks Redmejn podigao je pogled i uputio mu prijateljski osmeh, ali stariji čovek za drugim krajem stola, o kome je gospodin

Redmejn uvek govorio kao o advokatu optužbe, nijednom nije ni pogledao u njegovom pravcu.

Deni je gledao na javnu galeriju. U prednjem redu sedeli su njegovi roditelji. Očeve snažne istetovirane ruke bile su naslonjene na ogradu balkona, dok je majka pognula glavu. Povremeno bi podigla oči i letimice pogledala u sina jedinca.

Trebalo je nekoliko meseci da slučaj „Tužilaštvo protiv Danijela Artura Kartrajta“ najzad dospe do Vrhovnog krivičnog suda. Deniju se činilo da je, kada se zakon umešao, sve počelo da se odvija usporeno. A onda su se najednom, bez upozorenja, otvorila vrata u naspramnom uglu sudnice i sudski službenik se opet pojavio. Za njim je išlo sedam muškaraca i pet žena koji su odabrani da mu odrede sudbinu. U koloni po jedan, ušli su u porotnički pregradak i seli na nenaznačena mesta – šestoro u prednji red, šestoro iza njih; neznanci kojima je zajednička samo puka lutrija odabira.

Kada su se smestili, sudijin pomoćnik ustao je sa svog mesta kako bi im se obratio. „Članovi porote“, počeo je, „okrivljeni, Danijel Artur Kartrajt, stoji pred vama optužen za ubistvo. O optužbi se izjasnio da nije kriv. Prema tome, vaša dužnost je da saslušate dokaze i ustanovite je li kriv ili nije.“

2.

SUDIJA SAKVIL pogledao je u sto ispod sebe. „Gospodine Pirson, možete otvoriti slučaj u ime tužilaštva.“

Od advokatskog stola polako je ustao nizak, punačak čovek. Državni tužilac, gospodin Arnold Pirson, otvorio je debelu fasciklu koja je ležala na stalku pred njim. Dodirnuo je poprilično pohabanu periku, gotovo kao da proverava je li se setio da je stavi, zatim povukao revere odore – navika koja se nije menjala proteklih trideset godina.

„S dozvolom Vaše visosti“, počeo je polako i ozbiljno kako je inače radio, „u ovom slučaju zastupam tužilaštvo, dok moj poštovani kolega“ – letimice je proverio ime na listu hartije pred sobom – „gospodin Aleks Redmejn, zastupa odbranu. Slučaj pred Vašom visošću jeste slučaj ubistva. Hladnokrvnog i proračunatog ubistva gospodina Bernarda Henrija Vilsona.“

Na javnoj galeriji, roditelji žrtve sedeli su u udaljenom uglu zadnjeg reda. Gospodin Vilson gledao je u Denija i nije uspevao da sakrije razočaranje u očima. Gospođa Vilson bezizražajno je zurila preda se, bledog lica, nalik ožalošćenom na sahrani. Iako su tragični događaji u pozadini smrti Barnija Vilsona neopozivo promenili živote dveju porodica iz Ist enda koje su nekoliko generacija u bliskim prijateljskim odnosima, jedva